

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty

Název zahraniční akce:	BAT fórum 2025
Pořadatel:	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Účastníci:	Ing. Pavel Mladonický (inspektor OTOIP), Ing. Veronika Kočí (inspektor OI Havlíčkův Brod), Ing. Michaela Žáková Navarová a Mgr. Michal Jurčík (oba inspektori OI Ostrava)
Místo konání:	Vysoké Tatry – Nový Smokovec, Slovenská republika
Termín konání:	8. – 10. 12. 2025

Anotace:

Hlavním cílem konference byla výměna praktických i legislativních zkušeností obou zemí na poli integrované prevence, nejlepších dostupných technik a oblastí životního prostředí, kterých se integrovaná prevence dotýká. Konference se účastnili zástupci Ministerstva životního prostředí SR a ČR, slovenské i české inspekce životního prostředí, zástupci státní správy a samosprávy, odborníci na monitorování kvality životního prostředí a zdraví obyvatel a provozovatelé významných průmyslových a energetických podniků.

Podrobný popis průběhu a výsledků cesty:

Z konference „BAT fórum 2025“ neplynou pro ČIŽP žádné závazky ani důsledky.

1. BLOK PROGRAMU (8. 12. 2025 – odpoledne)

1. Smernica o priemyselných emisiách IED 2.0 a jej transpozícia do legislatívy Slovenskej republiky - Ministerstvo životného prostredia SR

Příspěvek MŽP SR informoval o Směrnici EU 2024/1785, kterou se mění směrnice EU 2010/75 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) a směrnice ES 1999/31 o skládkách odpadů, vydané 15. července 2024, tzv. IED 2.0. Příspěvek se zabýval vedle novinek vyplývajících z revidované směrnice, kterými jsou např. zavedení povinného EMS, nová odvětví průmyslových činností, elektronické povolování, zpřísnění BAT limitů, i termíny, do kterých musí členské státy splnit konkrétní části směrnice.

2. Smernica o priemyselných emisiách IED 2.0 a jej transpozícia do legislatívy Českej republiky (Novela zákona o integrované prevenci¹) - Ministerstvo životního prostředí ČR

Příspěvek MŽP ČR přítomné informoval o návrhu novely zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ... (ZIP) po implementaci revidované směrnice IED 2.0. Novela reaguje na povinnost zavedení povinného EMS, nových odvětví průmyslových činností, elektronického povolování a vydání jednotných pravidel formou vyhlášky. Dále se příspěvek zabýval možností využití umělé inteligence (IA) v systému elektronického povolování a architekturou nového informačního systému IPPC. V závěru se příspěvek MŽP ČR zabýval dopady novely ZIP na provozovatele a orgány státní správy.

3. IRZ a portál priemyselných emisií (Integrovaný registr znečišťování životního prostředí (IRZ)²) - Ministerstvo životního prostředí ČR

Příspěvek MŽP ČR přítomné seznámil v první části s historií českého IRZ. Dále se zabýval stávající právní úpravou a ohlašovanými údaji. Představil roční harmonogram ohlašování údajů za rok 2025 v roce 2026 (ohlašování v rámci ČR, zveřejnění v rámci národního IRZ, odeslání dat do portálu průmyslových emisí – IEPR) a v roce 2027 (zveřejnění dat na portále IEPR). Představil rozdíly mezi stávajícím evropským registrem úniků a přenosů do životního prostředí (EPRTR) a novým portálem IEPR. V druhé a třetí části se zabýval novým Nařízením o IEPR a stávajícím mezinárodním protokolem o PRTRs.

2. BLOK PROGRAMU (8. 12. 2025 – odpoledne)

4. Činnosti TPS / TWG a revize BREF a oddělení IPPC a IRZ – Ministerstvo životního prostředí ČR

Příspěvek MŽP ČR informoval přítomné o postaveních a složení českých pracovních skupin v rámci integrované prevence. Dále se zabýval statistikou přezkumů integrovaných povolení v ČR. Dále informoval o zřízení pracovní skupiny Evropské komise WG UCOL, která se zabývá zjednodušenými provozními pravidly, která budou moci členské státy vydávat pro určité segmenty průmyslu a intenzivní chovy hospodářských zvířat, emisními faktory, agregačními pravidly, zahrnutím skotu pod IED. Poslední část příspěvku se věnovala Evropskému inovačnímu centru pro průmyslovou transformaci a emise (INCITE). Příspěvek představil hlavní cíle, práci a uskutečněné návštěvy týmu v zařízeních s inovativními technologiemi.

5. Praktické skúsenosti z konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie legislatívne zmeny od 1. 1. 2025 a od 1. 11. 2025 - EKOS PLUS s.r.o.

Příspěvek poradenské společnosti seznámil přítomné s novelou slovenského zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), která vstoupila v platnost 1. 1. 2025. Novela si klade za cíl uvedení definice posuzování vlivů na ŽP do souladu se směrnicí EIA. Příspěvek se

¹ Název v závorce je název prezentace

² Název v závorce je název prezentace

dále zabýval procesem EIA na Slovensku a rozdíly mezi předchozí právní úpravou a novou platnou právní úpravou.

6. Novela zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov - legislatívne zmeny od 1. 1. 2025 a od 1. 11. 2025) - Ministerstvo životného prostredia SR

Príspevek MŽP SR svým způsobem doplnil informace podané v předchozím příspěvku poradenské společnosti a zabýval se podrobněji některými procesními ustanoveními zákona. Nově má posuzování vlivů na životní prostředí v určitých oblastech provádět i Slovenská inspekce životního prostředí, kdy může vykonávat posuzování vlivů samostatně nebo společně ve sjednoceném povolování (propojení zákonů o EIA a zákona o IPKZ).

OKRÚHLÝ STÔL

Tématem kulatého stolu byla novela slovenského zákona o posuzování vlivů na životní prostředí se zaměřením na nové povolovací a posuzovací procesy na SIŽP. Diskutujícími byli zástupci Ministerstva životního prostředí SR, Slovenské inspekce životního prostředí a EKOS PLUS s.r.o.

3. BLOK PROGRAMU (9. 12. 2025 – dopoledne)

7. Výzvy pre železo a ocel' (Sektor výroby železa a ocele (I&S) od prvej výmeny informácií až po prvú revíziu záverov o BAT a prínosy ich implementácie) - U.S.Steel Košice

Príspevek se věnoval celému procesu implementace BAT od vzniku BREF až po jeho revizi v kontextu košických železáren. Rovněž byl prezentován přínos použitých BAT na snižování emisí i včetně návratnosti investic z pohledu lidského zdraví.

8. Cesta dekarbonizácie chemického priemyslu na Slovensku – Zväz chemického a farmaceutického priemyslu SR

Prezentující představila cestu dekarbonizace slovenského chemického průmyslu pomocí matematického modelu iC2050, který identifikuje potenciální dekarbonizační cesty pro chemický průmysl. Model funguje na principu minimalizace současné čisté hodnoty nákladů (Net Present Costs – NPC) při splnění cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů (GHG). Využívá kombinaci technologií, jako jsou CCS, CCU, biomasa a využívání CO₂ jako suroviny, a zároveň identifikuje budoucí zdroje energie a surovin.

9. Aktuálny stav revízie LVIC BREF - VUCHT, a. s.

V rámci příspěvku byly představeny problémy při revizi referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technikách pro velkoobjemové anorganické chemikálie (LVIC) a časový průběh revize. Na Slovensku se to týká 11 zařízení společností Duslo, a. s. a Fortischem a. s. Byla zvažována možnost uspořádat druhý Data Assessment Workshop, první draft BREF je avizován na jaro 2026. Součástí prezentace bylo pojednání o využití amoniaku a způsoby dekarbonizace jeho výroby.

4. BLOK PROGRAMU (9. 12. 2025 – odpoledne)

10. Revízia BREF (CER) pre keramický priemysel a implementácia požiadaviek EMS podľa IED 2.0 - Wienerberger s.r.o.

Príspevek se věnoval procesu revize BREFu pro keramický průmysl a jeho úskalím, přičemž byly představeny komentáře a požadavky za ČR. Prezentována byla nejvíce diskutovaná témata z „2. data assesment meetingu“ a také i nadále problematická témata jako sledování emisí CO₂ nejen na úrovni závodu. Poslední část prezentace byla věnována povinnosti zavést a udržovat EMS pro všechny provozy s povolením podle IED.

11. Komplexné BAT riešenia výroby a spracovania magnezitového slinku pre ochranu ovzdušia v SMZ a.s. Jelšava - Slovenská inšpekcia životného prostredia

Prezentující ze SIŽP se v příspěvku věnovala zavádění BAT v zařízení SMZ, a. s. Jelšava, kde se těží, upravuje a zpracovává magnezitová surovina a vyrábí se magnezitový slínek a další žáruvzdorné hmoty. Prezentovány byly projekty rekultivace odkaliště (uloženo 1,2 mil. tun kalu) a lokality Kohútik.

12. Cestovná mapa OH v oblasti využitia bioplynu a biometánu - Ing. Pavol Bezák, Ing. Martin Polovka, PhD., Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum

Byl představen dokument, který byl zpracován v rámci projektu „Rozvoj a podpora výroby udržitelného biommetanu, organických hnojív a oběhového biohospodářství“. Jedná se o průvodce využití bioplynu a biometanu na Slovensku, s tím že jsou v dokumentu nastíněny potenciály a scénáře rozvoje výroby biometanu na Slovensku do roku 2030/2040/2050, investiční a finanční plán pro dosažení cílů do roku 2030, bariéry rozvoje bioplynových stanic (BPS) a biometanových stanic (BMS), nejlepší dostupné techniky (BAT) a environmentální požadavky na BMS, monitoring, hodnocení a reporting.

5. BLOK PROGRAMU (9. 12. 2025 – odpoledne)

13. Aktuálne otázky ochrany ovzdušia - Ministerstvo životného prostredia SR

V rámci příspěvku MŽP SR se prezentující věnovali problematikám v legislativní ochraně ovzduší na Slovensku při transpozici evropské legislativy, konkrétně Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2881, o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu, a Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1785, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích (integrované prevence a omezování znečištění) a Směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů (IED 2). Dále se věnovaly novému zákonu o fluórovaných skleníkových plynech, který reaguje na nařízení (EU) 2024/573, a klíčovými novinkami oproti zákonu č. 286/2009 Z. z. Rovněž informovali o aktualizaci Národního programu snižování emisí a o systému NEIS II.

14. Výroba kompostov z čistiarenských kalov - Slovenská inšpekcia životného prostredia

Príspevek se věnoval komplexně výrobě kompostu, a to jak z legislativního pohledu, tak z pohledu praxe. Rovněž byly popsány problémy, které vznikají v důsledku nedodržování

uvedených zákonných předpisů. Nakonec byly popsány nedostatky identifikované v rámci provedených kontrol SIŽP.

15. Vodné plánovanie a integrované povoľovanie a kontrola znečisťovania - Ministerstvo životného prostredia SR

V příspěvku se prezentující věnovala problematice kooperace vodního plánování (Vodný plán Slovenska, plány managementu povodí, plány managementu povodňových rizik, plány rozvoje veřejných vodovodů a plány rozvoje veřejných kanalizací) a integrované prevence, tj. zejména nastavování opatření na snižování bodového znečištění prioritními a relevantními látkami. V závěru upozornila, že díky přírodním podmínkám má Slovensko v současnosti dostatek zdrojů a zásob podzemní vody, ale tyto zdroje nejsou nevyčerpatelné a nezranitelné, proto je předpokladem udržitelnosti stávajícího stavu přiměřená regulace nakládání s vodou a její účelné a hospodárné využívání a její ochrana před znečištěním.

6. BLOK PROGRAMU (9. 12. 2025 – večer)

16. Pach ako environmentálny ukazovateľ Ako efektívne kontrolovať a komunikovať vplyv prevádzky - ARPenviro, s.r.o.

Prezentace představila problematiku pachu jako environmentálního ukazatele. Představila různé pohledy na definici pachu – environmentální, znečišťující látka, indikátor kvality ŽP, ovzduší, komunikační nástroj mezi provozovatelem zařízení a veřejností. Dále byly představeny preventivní mechanismy pro předcházení vzniku pachových zátěží a jejich management. Vyzdvihla důležitost komunikace mezi veřejností kontrolními orgány a samotným provozovatelem.

17. Aký je najvýhodnejší spôsob výroby udržateľného vodíka na Slovensku? - Národná vodíková asociácia Slovenska

Přednáška představovala stručné seznámení s problematikou dekarbonizace a principy hospodaření, výroby, distribuce a využití vodíku na Slovensku se zaměřením na cíle vyplývající ze směrnice RED II, včetně předpokládané spotřeby 47 kt vodíku v roce 2030. Dále byly zhodnoceny závazné cíle EU do roku 2030 z pohledu spotřeby vodíku. Byl přestaven elektrolyzátor ve smyslu jeho ekonomických, provozních a spotřebních pohledů. Dále se přednáška dotkla příkladu výroby bio-vodíku z odpadní biomasy a jejího porovnání s termolýzou. Závěrem byla představena doporučení v krátkodobém horizontu do roku 2028.

7. BLOK PROGRAMU (10. 12. 2025 – dopoledne)

18. Emisie zo skládok a BAT - Environmentální konzultant

Prezentace byla zaměřena na problematiku skládek komunálního odpadu z pohledu výstavby, provozu a ukončení skládkování ve srovnání s platnou legislativou na Slovensku. Dále seznámila s možnostmi využití ukončených skládek z pohledu emisí a vlivu na životní prostředí ve vztahu k BAT a slovenské legislativě. Představila konstrukční řešení výstavby skládek počínaje důležitostí volby drenáže, systému odplynění po vlastní provoz skládkování včetně

„šachovnicového“ principu provozu. V závěru nás seznámila s legislativou EU a slovenskou legislativou zaměřenou na emisní limity, jejich kontrolu a případné využití.

19. Čistenie priesakových vôd zo skládok - Slovak Eco Treatment s.r.o.

Prezentace představovala seznámení s možností čištění průsakových vod ze skládek odpadů, které nabízí společnost Slovak Eco Treatment, s.r.o. Její technologie na Slovensku představuje jedinečnou možnost čištění průsakových vod prostřednictvím filtračních a osmózních mechanismů ve formě kontejnerové mobilní verze. Společnost se specializuje na úpravu a pročištění kapalných odpadů včetně nebezpečných látek, ať už jde o běžné odpadní vody nebo skládky KO, případně skládky s obsahem NO. Výstupem je pak čistá voda, která splňuje parametry ve smyslu platné ČSN 75 7143 pro kvalitu závlahové vody. Doporučené je její využití přímo na skládce (skrápění cest, do požární nádrže), případně do vsaku na dešťové vody nebo vypouštění do recipientu. Uvedená metodika umožňuje efektivní hospodaření s vodou, které přeměňuje odpad na cenný zdroj a zároveň snižuje ekologickou zátěž skládek.

20. Inovatívne spracovanie kalov - EKOS PLUS s.r.o.

Přednáška se věnovala otázce využití a zpracování kalů vznikajících při čištění odpadních vod. Byla představena definice kalu, jeho složení a nakládání s kaly z pohledu slovenské legislativy a legislativy EU. Dále se věnovala otázce biologického a termochemického zpracování kalů. Porovnávala pozitiva a negativa výroby bioplynu a kompostování kalů či metody termochemického zpracování suchou a mokrou cestou. Zabývala se různými úhly pohledu na jednotlivé mechanismy zpracování: ekonomické důsledky, organické kontaminanty, pesticidy, zápach, doba zpracování, energetická náročnost aj. V závěru byla představena technologie tepelného rozkladu kalu ve vodním prostředí s produkcí bio-uhlí, bio-ropy, zbytkové vody a plynu.

21. Systém environmentálneho manažérstva v kontexte revidovanej smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách - EKOS PLUS s.r.o.

Prezentace představila systém EMS v porovnání se směrnicí o průmyslových emisích a vysvětlila principy systému EMS a jejich aplikace na provozovny. Cílem EMS je poskytnout podnikům a organizacím rámec pro ochranu životního prostředí a možnost reagovat na měnící se environmentální podmínky v rovnováze se socioekonomickými potřebami. Představila princip environmentálního managementu, jeho cíle, strukturu a zhodnocení vlivu na provozovatele. Dále představila strukturu normy ISO 14001: 2015 – STN EN ISO 14001: 2016 – z pohledu povinnosti zavedení systému EMS, termínů a auditů.

Cestovní zpráva předložena dne: 9. 1. 2026

Zpracoval: Ing. Pavel Mladonický, OTOIP ředitelství ČIŽP

Schválil: RNDr. Oldřich Jarolím, ředitel OTOIP ČIŽP